

Säästöt eivät ole vieneet lentoväeltä työintoa

1.9.2023 14.51

Matkustamohenkilökunnan työntekijäkokemusta Covid-19-pandemian aikana tutkittiin kansainvälisellä tasolla keväällä 2021 valmistuneessa opinnäytetyössä. Tulokset osoittivat, että lentoyhtiöiden henkilöstöön kohdistuvista säästötoimista huolimatta matkustamohenkilökunnan työntekijäkokemus haastavassa maailmantilanteessa on huonontunut vain hieman.

Covid-19-pandemia on vaikuttanut matkailualaan ennennäkemättömällä tavalla ja sen vaikutukset näkyvät myös ilmailualalla. Tuhansittain lentoja on peruttu ympäri maailman, ja lentoyhtiöt ovat joutuneet tekemään vaikeita päätöksiä selvitäkseen kriisistä. Kuluja on leikattu muun muassa vähentämällä matkustamohenkilökunnan määrää. Miljoonia ihmisiä on lomautettu tai irtisanottu, ja miljoonien työpaikat ovat edelleen uhattuna.

Opinnäytetyössä selvitettiin matkustamohenkilökunnan työntekijäkokemuksia pandemian aikana 19:n eri lentoyhtiön työntekijältä Suomesta Australiaan. Tutkimus toteutettiin kyselynä sosiaalisessa mediassa matkustamohenkilökunnalle suunnatuissa, yksityishenkilöiden ylläpitämissä ryhmissä. Kyselyyn vastasi 150 henkilöä kuudelta mantereelta. Kyselyyn vastanneiden kesken oli suuria eroja, mutta lopputuloksena oli, että vain noin viidesosan työntekijäkokemus oli huonontunut pandemiasta johtuneiden henkilöstöön kohdistuvien säästötoimien takia. Tuloksista oli pääteltävissä, että työntekijäkokemus on kärsinyt suhteellisen vähän pandemian aikana.

Suurin osa niistä matkustamohenkilökunnan jäsenistä, jotka olivat kokeneet lentoyhtiöiden toimet epäoikeudenmukaisiksi, olivat olleet tyytymättömiä työnantajaansa jo ennen pandemiaa. Osa tilanteeseen tyytymättömistä myös epäili, että lentoyhtiöt ovat saattaneet käyttää pandemia-aikaa hyväkseen pienentääkseen henkilöstökuluja pysyvästi. Syitä työntekijäkokemuksen huonontumiseen oli useita. Äärimmäisenä esimerkkinä olivat vastaajat, jotka olivat saaneet tiedon työsuhteensa päättymisestä mediasta, eivätkä työnantajaltaan. Valtaosa vastanneista kuitenkin koki säästötoimet pakollisena pahana ja sanoi ymmärtävänsä, että vaikeina aikoina on tehtävä vaikeita päätöksiä.

Lentoturvallisuus ei ole uhattuna pandemian takia

Nykypäivänä suurin syy lento-onnettomuuksien syntyyn ovat inhimilliset erehdykset ja niistä johtuvat vaaratilanteet. Tämänkaltaisiin erehdyksiin voivat johtaa esimerkiksi stressi, pelko tai rutiniin puuttuminen. Mutta vaikka matkustamohenkilökunnalla olisi näinä haastavina aikoina aihetta tällaisiin tuntemuksiin, he eivät tutkimuksen mukaan kokeneet, että syytä huoleen olisi. Nämä turvallisuusalan ammattilaiset hoitavat työnsä kunnialla haasteista huolimatta.

Kolmasosa vastanneista kuitenkin koki, että heitä työllistävän lentoyhtiön toimissa koronaviruksen leviämisen estämiseksi olisi parantamisen varaa. Syiksi he mainitsivat lennot, jotka ovat koko pandemian ajan olleet niin täynnä, että etäisyyksiä matkustajien välillä on ollut mahdoton ylläpitää, sekä lentokoneiden puutteellisen siivouksen. He olivat myös sitä mieltä, että lentoyhtiöt eivät ole tarjonneet henkilökunnalle tarpeeksi suojavarusteita.

Pilviä ilmailualan horisontissa

Matkustamohenkilökunnalta kysyttiin myös mielipidettä ilmailualan tulevaisuudennäkymistä. Heidän odotuksensa tulevaisuudesta pandemian jälkeen olivat melko synkät. Melkein kolme neljäsosaa vastaajista epäili paluun "vanhaan normaaliin" olevan hidas ja haastava, ja että lentohenkilökunnan työolot tulisivat mahdollisesti kärsimään. Kymmenesosa kyselyyn vastanneista kuitenkin näki auringon pilvien takana. He uskoivat, että kun rajoituksia vähennetään, seuraa matkailubuumi, koska ihmiset ovat joutuneet olemaan neljän seinän sisällä jo yli vuoden.

